

Tisková zpráva

Lucemburk 10. září 2020

Čínská investiční strategie: EU by na ni měla reagovat rozhodněji, říkají auditoři

V novém, dnes zveřejněném přezkumu se Evropský účetní dvůr (EÚD) zabývá různými riziky – především hospodářské a politické povahy –, která čínská státem řízená investiční strategie EU přináší, a také příležitostmi, které představuje. Auditoři upozorňují, že EU čelí několika výzvám souvisejícím s tím, jak na tuto strategii reagovat, včetně toho, jak lépe stanovovat, provádět a sledovat strategii vůči Číně a jak koordinovat opatření orgánů EU a jednotlivých členských států, pokud jde o jejich bilaterální vztahy s Čínou. Poukazují rovněž na to, že údaje o čínských investicích v EU jsou neúplné a že je potřeba komplexně zmapovat rizika a příležitosti.

Čína od roku 1980 provádí investiční strategii, která podporuje investice státních podniků a soukromých společností do strategických sektorů v cizích zemích. Strategie má dva hlavní pilíře: iniciativu *Jeden pás, jedna cesta* (BRI), zaměřenou na konektivitu, a průmyslovou strategii *Vyrobeno v Číně 2025* – cílem obou je zajistit hospodářský růst a vliv země. Orgány EU uskutečnily několik iniciativ, přičemž poslední (strategický výhled EU-Čína) z roku 2019 znamenala změnu tónu ve vztazích EU a Číny a o Číně se v ní hovoří jako o partnerovi i jako o systémovém protivníkovi. Kromě toho členské státy spolupracují s Čínou bilaterálně, často v souladu se svými vlastními národními zájmy, a činí tak, aniž by informovaly Komisi, a to i když je to jejich povinností. Takto fragmentovaný přístup neumožňuje prosazovat hospodářskou sílu, kterou EU má, pokud vystupuje společně. V této souvislosti auditoři upozorňují na výzvy, kterým EU čelí, má-li postupovat včasným a koordinovaným způsobem v případech, kdy by jednotný přístup byl výhodou – jako v případě bezpečnosti sítí 5G.

„Čína vypracovala do pozice mezinárodně významného ekonomického subjektu a vztahy mezi EU a Čínou budou mít v příštích letech dopad na život a ekonomiku občanů EU,“ řekla Annemie Turtelboomová, členka EÚD odpovědná za přezkum. „Účinnost reakce na tento geopolitický posun je podmíněna posílením strategie EU vůči Číně a společným postupem členských států a orgánů EU jednajících dohromady jako Unie.“

Čínské investice v EU se v posledních dvou desetiletích zvýšily a mohou mít na evropskou ekonomiku pozitivní účinky, jako například podporu růstu a pracovních míst. Jedná se však o investice i do strategicky důležitých sektorů, jako je energetika, telekomunikační společnosti, přístavy a železnice. Za více než polovinou těchto investic v EU stály čínské státní podniky. Podle pravidel EU by se takové dotace, pokud by byly poskytnuty členským státem, považovaly za státní podporu. Toto rozdílné pojetí může narušovat hospodářskou soutěž na vnitřním trhu EU a Unii ztěžuje zajištění rovných podmínek pro vlastní podniky a investice.

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních bodech přezkumu přijatého Evropským účetním dvorem. Plní znění přezkumu je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Auditoři označili několik skutečností, které informované rozhodování o politice EU ve vztahu k Číně komplikují. Upozorňují, že udělat si přehled o investicích, které jsou součástí čínské státem řízení investiční strategie v EU, bylo obtížné, částečně i kvůli roztržitosti a neúplnosti údajů. Orgány EU také dosud neprovedly ucelenou komplexní analýzu rizik a příležitostí čínské investiční strategie.

V souhrnu rizik a příležitostí – prvním svého druhu – označují auditoři 18 politických, hospodářských, sociálních, právních a environmentálních rizik, jako nadměrná zadluženost členských států vůči Číně nebo nucené transfery technologií firem. Pokud by se tato rizika stala skutečností, měla by negativní dopad na reciprocitu a existenci rovných podmínek. Na tři z těchto rizik (mezery nebo překryvy v infrastruktuře pro konektivitu, narušení dodavatelských řetězců EU, přenosy nemocí) se navíc dosud nevztahuje žádné ze stávajících opatření přijatých Komisí a Evropskou službou pro vnější činnost. V rámci tohoto souhrnu auditoři rovněž vyzdvihli 13 příležitosti EU v politické a hospodářské oblasti.

Auditoři upozorňují, že EU do budoucna čelí v souvislosti se svou odezvou na čínskou státem řízenou investiční strategii šesti výzvám, zejména jak:

- poskytovat úplnější a aktuálnější údaje a statistiky o investicích, které jsou součástí investiční strategie Číny v EU,
- provádět plnohodnotnou analýzu rizik a příležitostí,
- lépe realizovat vlastní strategii – zejména opatření na podporu reciprocitu a prevenci dopadů narušujících vnitřní trh EU – a řešit zbývající rizika,
- posuzovat finanční potřeby a sledovat výdaje,
- posílit monitorování, hodnocení a vykazování a podávání zpráv,
- lépe koordinovat odezvu orgánů a členských států EU.

Poznámky pro redaktory

EU je největším obchodním partnerem Číny a Čína je druhým největším obchodním partnerem EU. EU je odhodlána zajistit reciprocitu v obchodu s Čínou i rovné podmínky. Pokud jde však o zahraniční investice, je čínský trh méně otevřený než trh EU. Jsou zde rovněž obavy, že čínské státem dotované investice v členských státech mohou narušovat hospodářskou soutěž na vnitřním trhu EU.

Odezva orgánů EU na čínskou investiční strategii vychází ze tří strategických dokumentů, které uvádí 74 opatření, jež se týkají převážně zajištění reciprocitu a rovných podmínek (17), udržitelného rozvoje a dobré správy (16) a prohlubování angažovanosti v otázkách míru a bezpečnosti (10). Reakce jednotlivých členských států na investiční strategii Číny zahrnuje čtyři hlavní oblasti: memoranda o porozumění týkající se spolupráce v oblasti investic do iniciativy BRI, dvoustranné dohody o investicích, národní prověřování přímých zahraničních investic a národní strategické dokumenty. Čína také vytvořila rámec pro spolupráci se skupinou sedmnácti evropských zemí („17+1“), včetně kandidátských zemí ze západního Balkánu. Patnáct členských států s Čínou podepsalo samostatná memoranda o porozumění týkající se spolupráce v rámci BRI.

Přezkum EÚD č. 3/2020 „Reakce EU na čínskou státem řízenou investiční strategii“ je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu ve 23 jazycích EU, včetně videozáznamu a audiozáznamu rozhovoru s odpovědnou členkou EÚD. Nejedná se o audit, nýbrž o přezkum založený na veřejně dostupných informacích, který byl dokončen před propuknutím pandemie covid-19. Informace o opatřeních, které přijal EÚD v souvislosti s pandemií covid-19, jsou [zde](#).

Kontakt pro tisk: Damijan Fišer E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45 510 M: (+352) 621 55 22 24